

GENEALOGIAI FÜZETEK

CSALÁDTÖRTÉNETI FOLYÓIRAT
CZIMEREKKEL ÉS LESZÁRMAZÁSI TÁBLÁKKAL

SZERKESZTIK

SÁNDOR IMRE és SEBESTYÉN JÓZSEF

BCU Cluj / Central University Library Cluj

HATODIK ÉVI FOLYAM

KIADJA A SZERKESZTŐSÉG

KOLOZSVÁR

NYOMATOTT GÁMÁN J. ÖRÖKÖSE KÖNYVNYOMDÁJÁBAN

100

134588

TARTALOM.

I. Értekezések és önálló czikkek.

<i>Barabási István, M.</i> Az oroszféi Mikó család és rokonságai a XVIII. század végéig	56
<i>Bias István ifj.</i> Gróf Teleki Ádám tábornok családtörténeti feljegyzései. (1730—1740.)	6
— — Fejér megye lustrája 1682-ből	147
— — Fejér megye lustrája 1686-ból	164
— — Kolozs megye lustrája 1680-ból	110
— — Kolozsmegyei lustra 1686-ból	173
— — Középszolnok megye lustrája 1684-ből	153
— — Kraszna megye lustrája 1680-ból	113
— — Küküllő megye lustrája 1680-ból	87
— — Küküllő megye lovasainak összeírása 1686-ból	174
— — Torda vármegye lustrája 1670-ből. [2 közl.]	21, 50
<i>Bodoczi Sándor.</i> Följegyzések a Sárdi családról	32 23
<i>Gazdag Lajos.</i> Tóth Kálmán, a költő származása	17
<i>Győrffy István.</i> Belső Szolnok megye 1600. évi lustrája	14
— — Doboka megye 1600. évi lustrája	16
<i>Kelemen Lajos.</i> Aldobolyi Baksa János családi följegyzései. (1759—1795.)	171
— — Uzoni Béli Mihály családi följegyzései. (1767—1793.)	106
— — Kercsesorai Jancsó Pál följegyzései származásáról, életéről és rokonairól	41
— — Kisbudaki Rettegi István családi följegyzései. (1738—1754.)	166
— — Pókai Sárosi György családi följegyzései	144
— — Széki gróf Teleki Ádám családi följegyzései. (1703—1739.)	168
— — Széki gróf Teleki Pálné, Way Kata családi följegyzései. (1703—1723.)	170
<i>Köblös Zoltán.</i> Adatok a borbereki Alvinczi család történetéhez. [3 közlemény; 1 czimer- és 3 pecsét-rajzzal]	1, 44, 77
— — Fejérvári Benedek családi följegyzései (1627.)	103
— — Ismeretlen családi följegyzései. (1676—1626.)	103
— — Névtelen krónikája Erdély régi családairól	107
— — Czegei Vass György és Vass László naplójának családtörténeti adatai. (1659—1738.) [2 közl.]	155, 177
— — A Venter családról. (1686—1766.)	104
<i>Lukinich Imre dr.</i> Adatok az erdélyi családok genealogiájához	10
— — Kocsárdi Gálffy Mihály családi följegyzései. (1692—1735.)	75
<i>Sándor Imre.</i> A széplaki Petrichevich-Horváth család. [4 közlemény; 2 czimer-rajzzal]	33, 65, 97, 129

<i>Sándor Imre</i> A dellőpáthi Somi család	416
— — A harasztosi Barta családról	861
— — A csikszentsimoni Endes család levéltára. 1726— 1746. [5 közlemény]	58, 90, 115, 157, 187
<i>Sebestyén József</i> . A váradi Haynal család [1 címerrajzzal]	16
<i>Szádeczky Béla dr.</i> Belső Szolnok megye 1662. évi lustrája	54
<i>Török Pál</i> . Az oroszfái Mikó család és rokonsága	172

II. Adattár.

1603. febr. 20. A kereszturfalviak hűségesküje	26
1614. nov. 5. Bethlen Gábor rendelete Síkei János jobbágy- kötése ügyében	27
1623. jul. 30. Küsmödi Bíró Gergely és István drabantleve- lük kihirdetése	28
1624. Eőssy családról genealogiai följegyzés	28
1625. nov. 23. Bethlen Gábor rendelete Balássy Ferencz job- bágyai ügyében	29
1634. márcz 30. I. Rákóczy György rendelete Baló György ügyében	189
1635. jan. 8. Bálpataki János és Vid László esküvőjére meghívó	29
1635. jan. 31. Haller Istvánné temetésére intézkedés	30
1635. decz. 16. I Rákóczy György rendelete Beke vagy Nagy Gergely ügyében.	190
1637. máj. 3. Kemény Boldizsár leányának esküvőjére intéz- kedés	30
1637. jun. 14. Cserényi János lakodalmára meghívó	31
1642. ápr. 2. Ercsei Toldalagi Mihály temetésére meghívó	123
1642. jun. 12. Káposztás György és Horváth Borbála lako- dalmára meghívó	191
1663. máj. 17. Barcsai Zsigmond temetésére meghívó	125
1685. decz. 26. Haller Krisztina temetésére meghívó	126
1720. máj. 25. Gr. Haller László temetésére meghívó	126
1728. szept. 13. ifj. Boér József lakodalmára meghívó	32

III. Tárca.

Doby Antal. 1826—1908. (Nekrológ.) — <i>re</i>	13
Előfizetőinkhez	191

IV. Szakirodalom.

Czímeres nemeslevelek jegyzéke. (Könyvismertetés.)	26
Adatok a vargyasi Daniel család történetéhez. (Könyvismertetés)	127
A görzsönyi Vargha család leszármazása. (Könyvismertetés)	128

GENEALOGIAI FÜZETEK

CSALÁDTÖRTÉNETI FOLYÓIRAT

ELŐFIZETÉSI ÁRA :	Szerkesztik :	SZERKESZTŐSÉG :
Egész évre 8 kor.	SÁNDOR IMRE	Petőfi-utca 20. szám.
Fél évre 4 kor.	és	KIADÓHIVATAL :
Megjelenik két havonként.	SEBESTYÉN JÓZSEF	Unió-utca 20. szám.

Adatok a borbereki Alvinczi család történetéhez.

Első közlemény.

A borbereki Alvinczi család eredetét homály borítja. Biztos adatokkal csak a XVI. sz. utolsó negyedétől rendelkezünk, de a XVII. századtól minden században a családnak egy-egy kiváló tagjával találkozunk. Három férfi tagja tűnt ki, kikkel az irodalom is bővebben foglalkozott.¹ A XVII. sz.-ban Péter, a kassai pap, egyházi téren; a XVII. és XVIII. sz.-ban szintén Péter, az ítélőmester, politikai téren s a XVIII—XIX. sz.-ban József, a hadvezér, a hadászat terén elfelejtethetlen emlékeket hagytak magok után. Mindhárman a magyar nemzet dicsőségét hirdették, az első Magyarországon, a második Erdélyben s a harmadik külföldön aratott babérokot.

A család első ismert tagja *I. Péter*, a protestáns vallást védő fejedelemnek, Bocskaynak meghitt embere, ki a Bocskay-féle fölkelés előkészítésében és sikerében személyes befolyásával és szenvedélyes szónoklataival jelentékeny tényező volt. Körülbelül 1570-ben Nagy-Enyeden született. 1598—1600-ig külföldi egyetemen tanult. 1601-ben a debreczeni iskola rektora s 1603-ban várad pap. Midőn Várad Rudolf kezébe került, Kerekibe Bocskay várába futott s innen ment Kassára lekipásztornak.² Bocskay halála után Bethlen Gábor vette pártfogásába, meghitt emberévé és tanácsosává tette.

1612-ben nagy kitüntetés érte. II. Mátyás magyar nemesi rangra emelte s a nemességet négy gyermekére is kiterjesztette.

¹ JAKAB ELEK: Az Alvinczi nemzetség. [Egyetemes magyar encyclopaedia. II. köt. 1860. 1046—1055. hasáb.] — H. KISS KÁLMÁN: Alv. Péter, a kassai magyar pap. [Protestáns Egyházi és Iskolai Lap. 1893. 1894.] — Ifj. IMRE SÁNDOR: Alvinczi Péter kassai magyar pap élete. H.-M.-Vásárhely. 1898. — SZILÁGYI SÁNDOR: Alvinczi Péter. [Rajzok és tanulmányok. II. köt. 1875. 209—226. l.] — Fő hadi vezér br. Alvinczy József. [Erdélyi Múzeum. I füzet. 1814. 52--63. l.]

² Kiss K. i. m. 1893. 60, 171. l.

Sem az eredeti nemeslevelet, mely Bécsben 1612 október 6-án kelt, sem az akkor adományozott címert nem ismerjük, bár Abaujvármegye jegyzőkönyve szerint 1613 április 29-én Gönczön ki is hirdették.³

I. Péter családi és anyagi viszonyairól keveset tudunk. Nejét hol Putnoki Annának,⁴ hol Muznoki Annának,⁵ hol pedig Monaki Annának⁶ írják, holott I. Péter végrendeletében neve *Mutnoki Anna*.⁷ 1610-ben új adományért folyamodott azon házra, melyben lakott, a széplaki részjószággal együtt. Kérése úgy látszik nem teljesült, mert 1614-ben perel s Szörös György kassai ügyvédet valotta jogai képviselőjéül.⁸ Kassa város jegyzőkönyve szerint 1614-ben tulajdon majorbeli jóságá volt az Alsó-Hóstátban, az Ispítal utczában, Erszénygyártó János majorja szomszédságában.⁹ 1615-ben kassai házá, mely mellé még 225 magyar forintot adott, Bay Kata, Erős György özvegye kassai házrészével cserélte el.¹⁰ 1616 márcz. 10-én Seres János Homonnay György szolgája, ki előbb néhai Zagyvay Miklósnál¹¹ szolgált, törvény elé idéztette Kassa városában lakozó Alvinczi Pétert, Zagyvay Pált és Zagyvay Miklósné—Monaky Zsófiát, mert a Zagyvay Miklós végrendelete szerint hagyott 200 magyar forintot nem adták meg.¹² 1617 ápr. 21-én Gonda György törvény elé idéztette Zagyvay Miklós megmaradott családját, t. i. Alvinczi Péter papot, Zagyvay Pált és Monaki Zsófiát Zagyvay Miklós özvegyét, ki mostan Tatay György házastársa, mivel a Zagyvay Miklós végrendelete szerint hagyott 500 magyar forintot nem kapta meg egészen.¹³ Bethlen Gábor 1626 márcz. 9-én az alsó-hutkai malmot a Tárca mellett, a hozzá tartozó részjószággal együtt, mely előbb az esztergomi káptalané volt, A. Péternek, a kassai magyarok első lelkipásztorának és utódainak adományozta.¹⁴ 1623 ápr. 28-án Bethlen Gábor Kassa város tanácsához intézett parancsában elrendelte, hogy „Alvinczi Péter pap uramnak“ a Bocskai fejedelem által végrendeletileg hagyományozott 500 arany forintot „az testamentalis levél tenora szerint minden haladék nélkül“ adják meg.¹⁵ Alvinczi sohasem kapta meg, de az összeg nem

³ Korponay János: Abaujvármegye monographiája. II. 104. l.

⁴ Kiss K. i. m. 1893. 476 l.

⁵ Révész Kálmán: Százéves küzdelem a kassai ref. egyház megalakulásáért. 87. l.

⁶ Imre S. i. m. 109—110. l.

⁷ Eredetije Kassa v. levéltárában.

^{8—9} Kiss K i. m. u. o.

¹⁰ U. o. — Irodalomtörténeti Közlemények. XIV. 113 l.

¹¹ Zagyvay Miklós † 1614 pünkösd 3-ad napján, kedden.

¹² Ered. Kassa v. levéltárában 5683. sz.

¹³ Ered. Kassa v. levéltárában 5743. sz.

¹⁴ Sázadok. 1882. 606—607. l. — Ered. Kassa v. levéltárában 19364. sz.

¹⁵ Ered. Kassa v. levéltárában. 6000. sz.

is illette őt, mert Bocskay végrendeletében egyetlen szó sincsen az 500 arany forintról.¹⁶ Azonban Bethlen Gábor 1629-ben nem feledkezett meg kedves papjáról, mert végrendeletében száz aranyat s egy aranyos kupát hagyott neki.¹⁷

Életét fia II. Péter keserítette meg. Bethlen Gábor 1628-ban a kassai papot arról tudósította, hogy fiát „magunk iffiai közé vettük, ha jól viseli magát, kgdhez való szeretetünkért gratiánkkal prosequaljuk és tanítjuk.“¹⁸ II. Péter tehát fejedelmi apród lett, de nem becsülte meg magát. Egyik levelét, melyben atyjának panaszkodott, Alvinczi a maga levele mellett elküldötte a fejedelemnek, ki 1629 jan. 7-én válaszolt is s válaszában II. Péterről így irt: „Kegyelmed levelét elvévén fiától iratott bolond és merő méreggel való levéllel együtt, kiket nem kevés búsulással olvastunk, főképpen ebben kglmed bánatját considerálván és tartván nagyobb-
nak, annak utána udvarunkon több gyalázatját, kiben semmit az levelek elolvásásokig nem tudtunk, megnyugodjék azért kglmed, ebből is hozzája való szeretetünket és gratiánkat szemünk előtt úgy akarjuk viselni, és azon lenni igyekezőnk, hogy disciplina alá való jutása után kegyelmedet megvigasztaljuk. Bizonyára alig látunk roszabbul educált ifjat ennél arra nézve, hogy az pirongatás rajta keveset fog, avagy semmit és nem is szereti az dolgot, örömet szélylyel sétálna, hogy sem az palotába ülne, de megpróbáljuk kegyelmedért, ha lehetne valami jó reménységünk felőle. Az mennyi költséget ez kicsiny üdő alatt adott fogyatkozás nélkül megérhette volna vele, mert 3 lóra neki is mint a többinek fizetése megjárt, Váradon létünkbe is érte 4 hópénzt fizettünk udvarunknak, melynek öt holnapja még nincsen; szabad asztallal 20 és 25 tál étellekkel él napjában kétszer, skárlát köntöse rövid nap. Ha élünk: informabitur kegyelmed újobban.“¹⁹ A disciplina azonban úgy látszik nem fogott rajta, mert a fejedelmi udvart elhagyta s Kassán telepedett meg.

1634 november havában Alvinczi érezvén halálát Wass Mihály és Maklári András előtt elmondotta utolsó akaratát, kik végrendeletét nov. 25-én állították ki és irták alá.²⁰

I. Péternek 6 gyermeke volt. Az 1612-iki nemeslevél négy gyermekét említi: *Pétert, Györgyöt, Erzsébetet és Annát*. A három utóbbi

¹⁶ V. ö. Bocskay I. végrendelete. (Monumenta Hungarica. Kiadta Rummy Károly György. Pesten. 1816. II. köt. 313—338. l. — Sinai Nicolaus: Sylloge actorum publicorum. 1790. 61—80. l.)

¹⁷ Bethlen Gábor végrendelete. Közölte Koncz József. Maros-Vásárhely. 1878. 78. l.

¹⁸ 1628 márcz 8. Balázsfalva. (Erdélyi Protestáns Közlöny. 1878. 541. l.)

¹⁹ Bethlen Gábor fejedelem kiadatlan politikai levelei. Kiadta Szilágyi Sándor. Bp. 1879. 459. l.

²⁰ Éred. Kassa v. levéltárában.

úgy látszik korán elhalt, mert végrendeletében csak Pétert s más két gyermekét említi, kik a nemeslevélben név szerint nem szerepelnek: *Mihályt* és *Jutkát*.

Nejéről végrendeletében így emlékezett meg: „Terhelték némelyek azzal magokat, hogy az néhai Bocskay fejedelemtől sok kincsem s pénzem maradt volna; de igazán mondom, énnekem bizony onnan semmi nem maradt, meg is látják jövendőben, sőt csak egy pénzét, sem aranyát nem láttam; hanem a mit találtam az én édes feleségemmel *Mutnoki Annával* találtam, az ő szerelmes bátyja, néhai Zagyvai Miklós uram testamentomának vigora szerént; azért mindeneket valamim énnekem vadnak, vasvillától fogva ezüst villáig, neki hagyok mindeneket, úgy hogy sem fiai, sem unokái, mig él, meg ne háborgassák benne.“ Őseitől maradt birtokait mind nagyobbik fiának hagyta: „Valami őstől maradt javacskáim voltak, *Alvinczi Péternek* kezéhez attam; Enyeden Porond utczában egy nemes curiat, ahhoz hét szőlőt; Várad táján Farnoson mintegy hatodfélszáz forint érő jószágocskát, nyolcz ház-hely rajta, az Barattyón levő malommal együtt, az melyről levelek vadnak, az Jutka könyvében fel is találhatni.“ Kissebbik fiáról sem feledkezett meg, bár úgy látszik örökségét már előbb kiadta. „Hogyha ez azt az én *Alvinczi Mihály* fiamat Isten módossá teszi, mivel hogy az örökség, az melyet bir, nem sok, az unokákat Isten felnevelvén, azoknak gondjokat viselje, hogy meg ne szakadozzanak sem az szántóföldek, sem egyéb örökség, hanem pénzen váltsa meg az atyafiaktól. Ha penig üdő jártában, mivel látjuk Istennek ítéletit, úgy hogy ha sok fiai vadnak is némely atyáknak, csak kifognak belőle; ha, mondom, az én szerelmes atyámfiaának is halála történnék, *Alvinczi Mihály* is magtalanul halna meg, az atyai és anyai ágból támadandó vérek közzé, ország és város törvénye szerént oszlattassék mindenem.“ Végül *Jutka* leányának 1000 frtot hagyott s „szegény ereje szegett“ *nénjét* (?) feleségére bizta.

Végrendekezése után csak néhány napig élhetett. Nov. 23-án Kassa város birója kőszegi Szőcs Miklós szomorúan jelentette, hogy „Isten ő szent felsége az ő véghetetlen decretuma szerint a mi lelki tanítónkat *Alvinczi Péter* uramot a tegnapi napon az árnyékvilágból kiszólitotta.“²¹ Tehát 1634 nov. 22-én halt meg. A temetési meghívókat, mely a nov. 26-án reggeli 7 órára kitűzött temetésre szólott, még az nap szétküldötték.^{22—23} 1634 nov. 26-án

²¹ Imre S. i. m. 117. l.

²² Tört. Tár. 1880. 604—605 l.

²³ Kassa város gymesi Forgács Miklóst is meghívta a temetésre. Forgács levélben mentette ki magát, mivel „onnit felül . . . igen szorgalmaztatván siettetik felmenetelemet, az mint hogy Isten segítségéből holnap reggel akarok megindulni.“ Nádasd 1634. nov. 24. U. i. Bornemisza János uram ő kglme ott leszen az mi képünkben.“ (Ered. Kassa város levéltárában. 6533. sz.)

temették el Alvinczi Pétert a kassai nagy templomban — a vörös kő alá.²⁴ Özvegye 1645-ben követte.²⁵

I. Péter legidősebb gyermeke *II. Péter* apjának nem sok örömet szerzett. Bethlen Gábor udvarában nem becsülte meg magát. Haza ment Kassára s elvette Szabó Katát, Hoporsorum Mihály özvegyét.²⁶ Egyikük sem lehetett valami jó gazda, mert 1634 okt. 3-án adósságaik miatt kassai felső rend házukat és a hátsó kapu között való házat boltjával, az udvaron levő pinczét és istálót zálogba vetették 1000 magyar forintért Mladosovith Horváth Erzsébetnek.²⁷ Neje 1636 jun. 20-án Kalmár György és Szabó Jakab jelenlétében végrendekezett.²⁸ Végrendeletében fiát Hoporsorum Istókot és vagyonát Kassa főbírója, a nemes tanács és Molnár Péter gondjaira bizta. De végrendeletében férjéről is megemlékezett: „Az mostani uramnak Alvinczi Péter uramnak hagyok az házamnál egy kis boltoczkát az terhes boltom és kut között valót. Item az oda hátra való pinczét is hagyom az uramnak és egy vörös atlacz kis subát és egy tafota szoknyát, két lepedőt, két abroszt. Ezt is hozzá tévén, ha az mostani uram oly dolgot forgatna, hogy az atyjátul öreg Alvinczi Péter uramtul sok summa pinzeket hozott volna és azt állatná, hogy Hoporsorum Mihály adósságában költötte volna el, jó lelkem esmereti szerint testálok róla, nem költött fl. 500-többet. Az többit maga tudja hova költötte, én reám nem költötte. Azért az mostani pinczébéli boraimból és az jövendőbeliekből is elégítsék ki az 500 forintig. Mivel hogy mind ezüst marhája s mind egyéb kezénél vagyon, feltalálja az böcsületes nemes tanács honnan depultassék (!) ki nekie. De kérem az nemes tanácsot, hogy sem örökségemből, sem ruházatból ne elégítsék ki Alvinczi uramot.“

II. Péter másodsor is megnősült s elvette Borbély Erzsébetet, simándi Borbély János özvegyét. Második neje sem élt sokáig, mert már 1640 jun. 16-án Szócs Mátyás és Magyar Jakab jelenlétében végrendekezett, „mely testamentoma után csendesen ki is mult az Urban.“²⁹ Minden vagyonát leányának *Erzsinek* hagyta, a kiről a onban nem tűnik ki, hogy vajjon első férjétől Borbély Jánostól vagy Alvinczi II. Pétertől származott-e? Férjének egy kassai házat hagyott, melyet ketten építették, de azt is úgy, hogy a város törvénye szerint leányával közösen birják. II. Péterről nem tudjuk hogy meddig élt.

²⁴ Imre S. i. m. 118. l.

²⁵ Divisionales bonorum P. Alvinczi. 1645. (Ered. Kassa város levéltárában.)

²⁶ Kassa v. lev. 6626, 6630. sz.

²⁷ Ered. u. o. 6508. sz.

²⁸—²⁹ Ered. u. o.

A kassai pap második fia *Mihály*, Szegedi Mihály leányát Annát vette nőül. Mihály úgy látszik jobban gazdálkodott, mint bátyja. 1642-ben 22 magyar forinton három fertály földet s 1643-ban 25 magyar forinton a kassai határon szántóföldet vett.³⁰ De nem volt hosszú életű. 1644 decz. 17-én Gombkötő János és Aranyosi János jelenlétében végrendelkezett.³¹ Minden vagyonát feleségének hagyta: „Mivel az úr Isten engemet kedvem szerént való feleséggel áldott meg, ki én mellettem mind jó s mind gonosz szerencsémben szive szerént forgolódott és az mi édes atyjától maradt jók voltak is mindeneket hozzám hozott és kezemben bizott.³² Mivel pedig az édes anyám asszonyommal egy kenyeren lévén, valamink volt mindenünket egyaránt költötte mi veleünk, annak okáért hogy ha oszlásra kel a dolog, mindeneknek előtte az édes feleségemnek atyjától ide hozott javai allatódjanak ki mindenek. . . . Valami névvel nevezendő javaim én nekem vadnak atyámról, anyámról maradt s akár magam keresményim legyenek azok, alföldi örökség, külső jószág és majorság és ez város határában akár mezei s akár városbeli örökség és egyszóval akármi névvel nevezendők, legyenek azok pénz, arany és ezüst marha, ez mindeneket valamelyek én reám nézendők volnának, hagyom az én édes kedves feleségemnek, az ki én mellettem sem nyughatatlanságát, sem fáradságát nem szánta.“ Mihály 1645-ben utód nélkül halt meg.³³

I. Péter

sz. 1570 körül.
arm. 1612. végr. 1634. nov.
† 1634 nov. 22.
Mutnoki Anna
† 1645 körül.

II. Péter	György	Erzsébet	Anna	Mihály	Jutka
1612. 1628–29. 1634. 1. Szabó Kata (Hoporsorum Mihály özvegye) végr. 1636 jun. 20. 2. Borbély Erzsébet (simándi Borbély János özvegye) végr. 1640 jun. 16.	1612.	1612.	1612.	1634. 1637. 1642–43. végr. 1644 decz. 17. † 1645. Szegedi Anna	1634.

2-től: Erzsébet (?)

Köblös Zoltán.

Gróf Teleki Ádám tábornok családtörténeti feljegyzései.

(1730–1740.)

Gróf Teleki Ádám kendilónai magányában szívesen foglalkozott családjának belső ügyeivel, mint azt a marosvásárhelyi családi

³⁰—³¹ Ered. Kassa v. levéltárában.

³² Az erről szóló eredeti quietantia, melyet Mihály Kassán 1637 jun. 3-án állított ki, Kassa v. levéltárában. 6659. sz.

³³ Divisionales bonorum Petri Alvinczi 1645. Ered. Kassa v. levéltárában. Az oklevél elején *mint él*, de a vége felé, *mint néhai* említve.

törzslevéltár iratai igazolják. A XVIII. évszázad főurainak legtöbbje örökösödési perekből kifolyólag gyakran hívta segítségül a leszámazási adatokat és terjedelmes családfákat, családtörténeti feljegyzéseket állított össze. Így Teleki Ádám grófnak a Hallerekkel a kendilónai jószágért folytatott hosszadalmas birtokperében sok, kisebb terjedelmű jegyzései készültek, melyeknek legérdekesebb darabját e helyen bemutatjuk.

A Teleki grófok marosvásárhelyi levéltárának az 1830-as években történt legelső rendezése alkalmával, úgy látszik, elkerülte a a regisztrálók figyelmét a Teleki Ádám tábornok *eddigelé* „Egy biographiai jegyzés“ cím alatt ismert irata.¹ Igaz, semmi sem támogatta a feljegyző kilétét, csupán hozzávető korát, de egybevetett adataiból kitűnik írója és az, hogy főként atyjával, ennek őseivel és rokonságával, valamint saját családjával törődik legtöbbit. Első sorban atya születési helyét és idejét említi és ami leginkább útba igazít, hogy atya esküvőjének idejét, édes anyja nevét is följegyezte. Teleki Ádám iratára vall a fennebbiekből, hogy Teleki Párról irt memoireszerű adatok felsorolásából áll és atyjának *egyedüli* fia s kizárólag tőle is származhatik.

A feljegyzések korát az 1730—1740. közötti évekre tehetjük. Pl. Teleki Sándor gyermekei között Sámuel, az erd. udv. kancczellárt és híres könyvtár-alapítót még nem említi, mert csak 1739. nov. 11-én született. Úgyszintén időpontot jelöl a feljegyzőnek, Teleki Ádámnak azon kitüntetett családi állapota, hogy nejeül csupán Wesselényi Zsuzsánnát említette, noha még kétszer házasodott. Első felesége pedig 1739-ben már meghalt. Továbbá az is, hogy Kata nevű leánya „in anno 1730. K. Lónán megholt.“

Nem célunk e helyütt a feljegyző Teleki Ádám gróf és szülei életének még főbb vonásait se részletezni. Családtörténeti munkáink bő anyagot nyújtanak mindezekről. Csak azt emlitjük, hogy Teleki Ádám épen a kuruczmozgalmak kitörésének évében, 1703. aug. 1-én született, 1769. okt. 7-én halt meg, mint tábornok.² Irodalomtörténetünkben, mint Bod Péter egyik buzgó párfogója örökitette meg nevét.³ A *Magyar Athenas* lelkes Maecenasának följegyzései ezek:

„Idvezült édes atyám-uram született Sorostélyt, 1677. die 8. Januarii. Ment fel academiákra 1695-ben Béts felé, az holott is b. e. Leopold császár előtt perórált. Ugyanakkor az akkori József és Carolus ertzherczegeknek, kiknek is főhophmesterek volt Salms fejedelem. Onnan ment az frankofurtumi academiákban ad Oderam.

¹ Marosvásárhelyi Teleki-levéltár, 6458. sz. dipl. o.

² Nagy Iván: Magyarország. Családai. XI. 83. (Kövári nyomán.)

³ Bod Péter ajánlása a *Magyar Athenas*-hoz, melyben Teleki József, Sámuel és Ádám grófokat a „Teleki familia örökös diszeinek“ nevezi. V. ö. Erdélyi Múzeum. Új folyam. II. 195.

Ott maga academiái cursusit in iudicis historicis et philosophicis, ut et in lingvarum cultura perficiálta. Ottlétiben boldog emlékezetű első prussiai király Wilhelmus Fridericussal szemben lévén, nagy kedvességben incurrált, az holott is mind belső, s mind külső nagy emberekkel esmeretséget vetett. Onnan ment Hassiába, az ott levő hires marpurgumi academiába, az holott is mindenféle scientiákban magát augmentálta és egyszersmind nem régiben ezelőtt megholt hassiai landgraviussal, Carolus III-sal és annak két nagyobb fiával, úgymint a mostani svéciai királylyal és édes atyja után a mostani hassiai landgraviussal, Fridericus I-sal és az hollandiai militiák főcommendans generalisával, Wilhelmussal nagy és kimondhatatlan ismeretségnek conversatiojában idejét töltötte, kikkel is azon marpurgumi academián együtt tanult. Onnan cum delibato svavissimorum studiorum et juvandae gloriosaeque experientiae suae ment az hollandiai academiákra, holott is mindenféle facultásokban isteni félelemmel idejét töltvén. Volt ismeretsége az ott lévő tudós emberekkel, kik között is praeceptorii voltak ezek: vén Vitringa, Van-der Vayen és Roël Sándor, az holott való laktában volt szemben az fataliter vízben holt nevezetes emlékezetű frisiai fejedelemmel, Nassoviensis Mauritiussal és emellett az ott lévő hollandiai ordókkal és a leydai, frisiai, Franekerae, ultrajectomi és groningai academiákat perlustrálta. Hic finitis studiorum et experientiae, suae cursibus, ment által Angliába Londinumba. Ott az akkori felséges király Wilhelmus III-sal szembe volt és az oxonumi s cantabrigiai academiákat perlustrálta. Onnan osztán ment Helvetiába.

Édes atyja volt Széki Teleki Mihály.⁴ Édes anyja Körös-Tartsi (!) Vér Judith.⁵ Nagyatya volt Teleki János.⁶ Nagyanya Bornemisza Anna, ki is egy test s vér volt az fejedelem-asszony és Bánffi Dienesné asszony apjokkal, Bornemisza Pállal.

Test s vér atyjafiai voltak: 1. Teleki Anna, elsőbben Apaffi Miklósné, azután⁷ Gyerő-Monostori Kemény Jánosné, kinek is élő gyermekei: báró Kemény Sigmond és Sámuel urak, gróf Bethlen Józsefné asszonyom és báró Bánffi Ferenczné asszonyom.

Test s vér bátyja János,⁸ István,⁹ Susánna: Vay Mihály¹⁰

⁴ Apafy Mihály erd. fejedelem hires kancellárja. Sz. Nagyváradon, 1634., † a zernyesti ütközetben, 1690. aug. 21. Eltemették a gernyeszegi ref. templom sírboltjába (II. Apafy Mihály naplója szerint) 1691. febr. 22.

⁶ Temetése Gernyeszegen, 1707. ápr. 12-én: II. Rákóczi Ferencz fejedelem-iktató országgyűlése alatt történt. Ifj. Teleki Mihály kurucz tbk. naplója (a Teleki-könyvtárban) említi, hogy a fejedelem „maga is eljött volna (a temetésre), ha maga g. Pekri Lőrincz és Vai Ádám el nem tanácsolták volna.“

⁵ Zarándi főispán és jenői kapitány.

⁷ 1679. szept. 9. táján.

⁸ Sz. 1662. † 1687.

⁹ Már csecsemő korában elhalt.

¹⁰ † 1712. körül.

uram házastársa; ezek deficiáltak. Teleki Kristina, ki is elsőben volt Malomvizi Kendeffi János¹¹ uram házastársa; attól való gyermekei megholtak. Azután volt N.-Bartsai Bartsai Ábrahám uram házastársa, kitől is mostani életben lévő egyetlen egy maradékja Bartsai János. Teleki Kata: Losontzi Bánffi Pál uram házastársa, kinek is leánya gróf colonellus Gyulai István uram házastársa. Fia báró ifjú Losontzi Bánffi Sigmond uram. Mihály,¹² fiai: Teleki János¹³ uram, nemes kővárvidéki főkapitány, Borbára,¹⁴ Horváth András uram házastársa, Anna¹⁵ etc. Mihály,¹⁶ Dávid, Sámuel,¹⁷ Boldisár deficiált, ifjú korába megholt. László,¹⁸ kinek is egyetlen egy leánya¹⁹ báró Gyerő-Monostori Kemény Lászlóné,²⁰ Judith,²¹ Pongrátz-Nagy-Mihályi János uram özvegye, ki is még életben van; tizenhét gyermekei mind deficiáltak. Még ez életben lévő úr, Széki Teleki József²² uram, kinek is gyermekei Tholdi Ádámné²³ asszonyom, Gábor fia és Klára leánya. Borbála, Vajai Vay László uram első kedves házastársa, életben hagyott egyetlenegy fia, Vajai Vay Ábrahám uram. Széki Teleki Sándor²⁴ uram, kinek is életben lévő gyermekei: Teleki Miklós kapitány;²⁵ Judith,²⁶ ifjú Dániel

¹¹ † 1694. márcz. 23.

¹² A kurucz mozgalmakról terjedelmes naplója maradt. Működéséről II. Rákóczi F. elismerőleg nyilatkozik. Egyike azoknak, akik 1711-ben a szatmári békekötést aláírták. III. Károly 1715. okt. 13-án kővárvidéki főkapitánynak nevezte ki, melytől mint kurucz tábornok és Rákóczi kincstartója előzőleg megfosztatott. Téves ennélfogva, Apor Péter nyomán, Nagy Iván állítása, hogy már 1713-ban megkapta volna kinevezését. (Az eredeti kinevezési okmány: marosvásárhelyi Teleki-levéltár, dipl. o. 7944. sz. a.) Neje Thoroczky Kata volt.

¹³ A katolikus ág alapítója. Neje Vay Bora, † Vingárdon, 1772. 75 éves korában.

¹⁴ Előbb Daniel Lőrincz neje.

¹⁵ Három férje volt: Szuhay György, Pogány István és Szerencsy Gerzson 1761-ben.

¹⁶ Főkormányzéki tanácsos. Sz. 1700. szept. 6. † Hévízen, 1745. szept. 10. Neje gróf Bethlen Klára. Esk. 1721. aug. † 1755. jun. 1.

¹⁷ Tábornok. Sz. 1710. † 1783. nov. 8. Neje vásárosnaményi Eötvös Mária. Esk. 1730. körül.

¹⁸ † 1714. Neje Vajai Vay Anna.

¹⁹ Zsuzsánna, sz. 1712 febr. 12. † 1762. jun. 24. Esk. 1728. szept. 22.

²⁰ Erd. kormányzó neje.

²¹ Sz. 1674. Esk. 1691. körül. † 1733.

²² Fejérmegyei főispán, † 1732. nov. 1. Két neje volt: osdolai Kuun Bora († 1720. nov. 1.), Bethlen Kata (sz. 1700. nov. 23., esk. Héviz, 1722. † 1759. jul. 29.)

²³ Teleki Krisztina, szül. Kuun Borától. † 1777. szept. 22.

²⁴ Tordamegyei főispán. Sz. 1679. † Gyulafejérváron, 1754. szept. 5. Két felesége volt: 1. iktári Bethlen Julia, esk. 1703. jul. 6. † 1722. decz. 28. 2. Petki Nagy Zsuzsánna, † Czelnán, 1748. decz. 11.

²⁵ Később ezredes, sz. 1704. márcz. 6. † 1745. szept. 6. Neje Gerhardt Kata, esk. 1730. ápr. 14. † 1769. febr. 10.

²⁶ † 1734.

István uram házastársa. László,²⁷ Lajos,²⁸ Sándor,²⁹ József, Ersébeth, elsőbben Matskási László uram házastársa, kitől is Kristina leánya, gróf Bethlen István uram házastársa, azután Branyitskai B. Jósika István uram házastársa, kitől is Jósika Ágnes hajadon leánya. Benjámin, Sára és Dávid. Testvér atyjafiai gyermekkorokban holtak meg.

1701-ben házassága volt³⁰ P. (!) Vay Kata kinek atyja Vay Ádám és anyja Fekete Ersébeth etc. Kitől való gyermekei Ádám,³¹ kinek házastársa Wesselényi Susánna; ³² tőle való gyermekei: Kata, in anno 1730. K.-Lónán megholt, el is temettetett. Susi, Éva,³³ Was Miklós uram házastársa,³⁴ leánya Kata. Pál, Ábrahám, Sándor, Kata, Pál gyermekei kicsiny korokban megholtak.“

Ífj. Biás István.

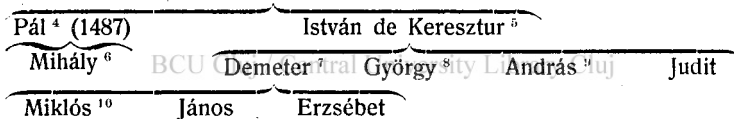
Adatok az erdélyi családok genealogiájához.

I.

A Nyujtódi család leszármazásához.

Azon adatok pótlásául, melyek részint Nagy Ivánnál,¹ részint folyóiratunkban² találhatóak, adjuk a következő leszármazási táblát:

Domokos³ (1444—1492)

²⁷ Főkormányiszéki tanácsos. Sz. Drombáron, 1710. aug. 14. † 1778. Neje Ráday Eszter (a Pál leánya). Sz. Losonczon, 1716. ápr. ápr. 24. Esk. 1732. jun. 5.

²⁸ Sz. 1716. nov. 11. † 1758. decz. 2. Neje iktári gróf Bethlen Kata. † 1790. máj. 17.

²⁹ Három neje volt: Vitéz Erzsébet, Halász Bora, báró Györffy Mária, esk. 1778. okt. 26. † 1800.

³⁰ Gróf Teleki Pálnak († 1731.), Ádám atyjának.

³¹ E feljegyzések írója.

³² Sz. 1712. Esk. 1728. ápr. 5. † 1739. ápr. 26. T. Ádám második felesége gr. Thoroczky Klára, esk. 1740. † 1753., harmadik brezoviczai Horváth Zsuzsánna.

³³ Sz. 1708. † 1758. márcz. 31.

³⁴ Esk. 1728. körül. Később gerendkereszturi Horváth Ferenczné.

¹ Magy. csal. VIII. 193 l.

² Genealog. Füzet. 1903. 21 l. — 1906. 101—102 l.

³ Székely Oklevéltár III. 60. (1444) III. 62. (1450) V. 21—22. (1462.)

⁴ Székely Oklevélt. III. 131 l. (1467). Azonfelül Székely Okl. I. 258, 263, 308, 316, 332, 334—35, III. 153. V. 37 II.

⁵ Székely Oklevéltár III. 153 l. II. 15.

⁶ Székely Oklevéltár III. 216 l.

⁷ Székely Oklevéltár II. 11—12 II.

⁸ Székely Oklevéltár I. 266. V. 37 l.

⁹ SCHRAUF K. A krakkói magyar tanulók háza lakóinak jegyzéke. Magyarország. tanulók külf. III. 74 l.

¹⁰ Teleki Oklevéltár II. 398 l.

Teljesen ismeretlen volt az eddigi családfákban *András* és testvére *Judit*. András életére vonatkozólag annyi ismeretes, hogy 1509—10-ben Krakkóban tanult. Nevét először a krakkói magyar bursának az 1508-iki pestis miatt erősen megfogyatkozott, mindössze öt tagból álló lajstromában olvassuk: „*Egregius dominus Andreas de Nyoythodh.*“¹¹ Az 1509. téli félévben (commutatio hiemalis) a népesebbé vált magyar bursa ifjainak bizalma következtében András a senior, tehát a bursa vezetője;¹² erről a tisztról azonban ismeretlen okból, úgy látszik még ugyanabban a félévben lemondott, de mint megválasztott consiliarius,¹³ — továbbra is a bursa kebelében maradt. Mint consiliariusnak szerepe van a bursa részére Zsigmond lengyel királytól nyert jó alapítvány kieszközlésében, illetőleg az 1507-iki alapítvány kibővítésében,¹⁴ mely azt a kötelezettséget róta a bursa tagjaira, hogy ünnepnapokon mise alatt a „*Gaude Dei Genitrix*“ kezdetű egyházi éneket kellett énekelniök a király lelki üdvéért.¹⁵ Nyujtói valószínűleg még ugyanabban az évben otthagya a krakkói egyetemet s a ferenczrendű szerzetesek közé lépett. Mikor, nem tudni, valamint az sem ismeretes előttünk, hogy szerzetesi éveit hol töltötte. Mint szerzetes, biblia fordítással is foglalkozott; lefordította *Judit* könyvét és III. Ince pápa egyik munkáját 1526-ban testvére *Judit* számára, ki 1528-ban Tövisen volt apáca. Fordítása magyar nyelvtörténeti fontossággal bír; a székelyudvarhelyi kath. főgymnasium tanári könyvtárában lévő eredetiről kiadta *Szabó Samu*: A Székelyudvarhelyi codex. Budapest. M. Tud. Akadémia. 1907. 8° XXIV. + 108. l. Alulírott, mint a bevezetésnek részben megírója, a családdal és András személyével ott foglalkozik. (V. ö. XIII.—XVII. II.)

II.

A marosnémeti Gyulay családhoz.

Nagy Iván szerint:¹⁶ e család „történetileg ismert első törzse Gyulay *Ferencz*, előbb dévai, utóbb jenei kapitány és zarándi főispán lön.“ 1651-ben pedig Váradra alkapitánynak tétellett. Ennek fia *István*, Kemény János fejedelem asztalnoka; elvevén Péchy Simon kancellár leányát *Margitot*, ezzel is szép vagyont szerzett. Igy Nagy Iván. *Köváry László* szerint:¹⁷ az első *István*, némelyek

¹¹ SCHRAUF: i. m. III. k. 13 l. FRANKL V.: Hazai és külföldi iskoláztatás etc. Bpest. 1873. 261 l.

¹² SCHRAUF: i. m. III. 13, 48 és 74 ll.

¹³ SCHRAUF: i. m. III. 50 és 74 ll.

¹⁴ SCHRAUF: i. m. 1 l.

¹⁵ FRANKL: i. m. 257 l.

¹⁶ Nagy csal. IV. 486 l.

¹⁷ Erdély nev. családai 101 l.

szerint Ferencz, elvevén Pétsi Simon cancellár leányát, szép vagyona tett szert. Asztalnok, tanácsos, főkirálybíró és váradi kapitány volt.

A valóság ezzel szemben a következő: A család történelmileg szereplő első őse Ferencz volt, ki 1639-ben már I. Rákóczy György asztalnoka volt, II. Rákóczy György uralkodása alatt pedig váradi kapitány lett. 1639. márczius 23-án vette feleségül szent-ersébeti *Péchy Simon* leányát *Margitot Fogaras* várában, mint azt a következő lakodalmi meghívó mutatja.

Georgius Rakoci Dei gratia etc. Generose fidelis nobis dilecte etc.

Az mindenható Szent Istennek bölcseséges rendelése és az keresztyn anyaszentegyháznak régi jó szokása és rendtartása szerint, nemzeti vitézlő *Gyulay Ferencz* hívünk, asztalnokunk, az elmúlt napokban jegyezvén magának jövő házasságbeli társaságra az nemzeti ngsos *Szent-Ersébeti Péchy Simon* uram hajadon leányát, *Péchy Margitot*, mi is megtekintvén, megirt asztalnokunknak sok ez-tendőktől fogván mellettünk való hűséges forgolódását s tökéletes, jámbor szolgálatját: fejedelmi kglmes gondviselésünket ebből is megakarjuk hozzája mutatni és menyegzői lakodalmát magunk celebráltatjuk, melyet ad diem 23. praesentis mensis Martii rendelvén itt fogarasi házunknál lenni: kglmedet kglmesen requiráljuk az megirt napon és helyen asszonyommal ő kglmével ne neheztelje jelen lenni, hogy az kglmed jelenlétével is, megirt szolgánknek menyegzői lakodalma annál böcsületesben mehessen végben. Melyet mi is fejedelmi kglmességgel agnoscalunk kglmed felől. Eidem in reliquo gratiose propensi nanemus. Datum in arce nostra Fogaras, die 1. Mensis Martii Anno Domini 1639.

G. Rakoci mp.

Kivül: Generoso Francisco Bethlen de Keresd, supremo aulae magistro, ac tabulae nostrae judicariae jurato assessori etc. Fideli nobis dilectio. (Zárópecsét.)

(Eredetije a gr. Bethlenek keresdi levéltárában)

III.

Rhédey László halála napja.

A naplójáról és történeti értékű levelezéséről ismert Rhédei László halála idejét kívánjuk az alábbiakban pontosan megállapítani. *Vass József*, első életirója, Báthori Mihály halotti beszédének kinyomatása évéből (1664) következtetve azt írja, hogy „1663. végén, vagy 1664-ben érte őt a halál.”¹ *Nagy Iván* szerint azonban a halál „valószínűleg az 1663 év folytán érte, a mit onnan követ-

¹ M. Tört. Tár. I. 216 l.

keztethetni, mert levelező könyve ez évben szakad meg.“² Ujabban *Szinnyi József* munkájában azt olvassuk, hogy „meghalt 1664 táján.“³

A bizonytalanságot gr. Rhédey Ferencznek keresdi Bethlen Ferencz özvegyéhez, Kemény Katalinhoz intézett temetésre hívó levele oszlatja el, melyből kitűnik, hogy Rhédey László 1663. április 26-án reggeli 5 órakor halt meg Huszt várában s temetése ugyanott 1663. július 22-én ment végbe.⁴

Dr. Lukinich Imre.

DOBY ANTAL.

1826—1908.

Nincs e kerek földön nemzet, melynek fiai annyira elvolnának telve a maguk famiálájának kibeszélhetetlen dicsőségével, mint éppen a magyar. De a mikor azt kívánjuk tőle, hogy vegye elő a levelesláda kulcsát és történelmi adatokkal tegye elfogadhatóvá azt a mindent fölülmuló dicsőséget, akkor — akkor gyanakvó ábrázattal huzakodik és tőle telhető uton-módon igyekszik kitérni kérésünk elől. Ha pedig egy pár garasnyi hozzájárulást kérünk saját dicső familiáját is felölelő közérdekű vállalathoz, akkor felsőbbsegeljes mosolylyal utasít el: „ejh, mire való az?!“

Ezeket a keserű igazságokat kisélem érezhette át jobban és mélyebben, mint Doby Antal, a mostanában (1908. jan. 24.) elhunyt veterán genealogusunk. 784 magyar főuri család történetét írta meg félszázadot meghaladó írói munkálkodása alatt és mindössze két (kettő) főuri család akadt ezek között, a ki a kéziratban kész családtörténet kiadásával járó gondokat magára vállalta. A többi tudomást vett ugyan az elkészült munkátról, de további érdeklődést nem tanusított. Hazai viszonyainknak illetően való közvetlen megismerése bizonyára sokakat elkeserített volna; a „szerény szerző“ azonban a lehető legnagyobb lelki nyugalommal tette túl magát rajta. Önzetlenül dolgozott egy hosszú életen át, magáért az eszméért, s bár az anyagiakra rá volt utalva, nem ebben kereste szellemi termékeinek eredményét. Összes kézíratait tudományos intézeteknek ajándékozta oda. Így került az Erdélyi Nemzeti Múzeumba is 4 kötet kézírata. Ezek egyikében a *Chák* nemzetséget írja le. A másik kötetben a gr. Czobor, br. Cristiani, gr. Castaldo, br.

² M. Tört. Tár. XVII. 4 l.

³ Magyar Irók. XI. 939 l.

⁴ Közöltük Századok 1907. 588--69 II.

Czillich, gr. Dalberg, br. Daniel, br. Daróczi és gr. Daun családok történetét tárgyalja. A harmadik kötet apróbb történelmi dolgozatokat foglal magában, ezek közül mint érdekesebbeket említem a n.-enyedi Egri-, gr. Pethő-, gr. Lónyai-, br. Zungenberg-, br. Ambrus- és Ugocsamegye élő és kihalt családainak történetét. Végül a negyedik kötetben saját életére vonatkozó iratokat gyűjtötte össze.

82 évre terjedő élete a közjót célzó törekvésekben merült ki. Vitkán (Szatmár m.) 1826. okt. 8-án született. 1848/49. mint honvéd huszárörmester vett részt a szabadságharcban. Későbbi leveleiben önérettel emlegette, hogy már akkor a nyeregkápán akasztott zabos tarisnyáját könyvekkel töltötte meg. Pihenők alkalmával a tábortüzek mellett bajtársainak felolvasgatott. 1858-ban Tiszaújlakon saját költségén könyvtárt állított föl, melyet Ugocsa-, Szathmár- és Beregmege néptanítói 14 évig díjtalanul használtak. 1869-ben a Tisza árja ezen 2600 kötetből álló könyvtárt, házával és egyéb vagyonával együtt elseperte. Első munkái a Századok és a Történelmi Tár hasábjain jelentek meg. Munkatársa volt a Történelmi Lapoknak, a Zemplénum megyei Adalékoknak és folyóiratunknak is. A napilapok közül legtöbb cikkét a „Homonna és Vidéke“ hozta. Önálló munkái: A *Podmaniczky család* (1892. és 1901. 2-ik jav. kiadás) és a *gr. Lónyay család* (1895.)

Felette sajnálatos, hogy összefoglaló nagy munkája: a magyar főúri családok története napvilágot nem láthatott. Pedig kéziratát igen sok előkelő szakemberünk kezéhez eljuttatta s ezek valamenynyen elismerően nyilatkoztak róla.

—re.

Belső Szolnok megye 1600. évi lustrája.

1600. 1. January. Numerus universorum nobilium comitatus Szolnok interioris.

Andreas Bogathy et Caspar Nagy comites. Caspar Zentiuani, Stephanus Posa vicecomites. Georgius Thorma et Thomas literatus Rhettegy iudices nobilium. Nicolaus Zakachy, Balthasar Nagy, Joannes Buza, Joannes Somaj et Sigismundus Zekely vice iudices nobilium. Matthaeus Pathaj de dees, notarius et exactor praesentibus.

Item Nobiles possessionati:

Franciscus Lugassy, Petrus Gicz, Nicolaus Erdely, Stephanus Erdely, Gabriel Ebeny, Christophorus Thorma, Joannes Thorma, Volphgangus Apafy, Stephanus Makraj, Caspar Kun, Joannes Erdely, Franciscus Fwzy, Caspar Somliai, Franciscus Kowaczy, Caspar Arokathj, Joannes literatus Fodorhazy, Joannes Pathaky, Joannes Nagy Vasarhely, Michael Rhatonj, Thomas Paska, Stephanus Boér Lapossy, Nicolaus Torma, Petrus Indalj, Joannes Indalj, Seraphinus Thorma, Ladislaus Makzyn, Andreas Lippay, Stephanus et Clemens

Iklodj, Petrus Nemay, Michael Baky, Bartholdus Moldouaj, Michael Katonaj de Colosvar, Petrus Zok in Monostorzegh, Mathias literatus Valazuthj, Georgius Nemaj, Georgius Nemaj, Georgius Veres de Nemegeye, Thomas Pokoly de Lozna, Joannes Pokol ibidem, Benedictus Zuchiaky de Nema, Nicolaus Galtheóy, Joannes Nemay, Emericus Zentiuanj, Blasius Soos de Nema.

Nobiles unius sessionis :

Joannes Kendj, Thomas Poch de Ormany, Petrus literatus Nemethy, Andreas Zentiuanj, Jacobus Zentiuanj, Paulus literatus Rhettegy, Petrus Baxaj, Demetrius Poliak, Michael literatus Thasnadj, Matheaus literatus Keobleosj, Joannes Bornemizza, Gregorius Horvat Mihal'falvj, Georgius Vajda Sosmezey, Thomas Kosthyn ibidem, Georgius Dewaj de Kapolna, Michael Toot de Kajon, Andreas Burzo de Zeóch, Joannes Karvl', Mathaeus Alexe, Michael Kozma, Joannes Vigh, Franciscus Nagy de Vduarhely, Martinus Nagy ibidem, Joannes Nagy ibidem, Andreas Nagy ibidem, Michael Caspar de Lapos, Joannes Zylagi de Rhettegh, Joannes literatus Berekzaj de Fwzes, Joannes Kalman ibidem.

Nobiles in oppido Dees residentes :

Joannes Pan, Gregorius Halaz, Michael Bornemizza, Laurentius Pathaj, Symon Polyak, Martinus literatus nagylaky, Michael Vajda, Ambrosius Somogy, Lucas literatus Crassay, Michael literatus Peterlajk, Georgius Zeoch Zegédj, Emericus Arkj, Joannes Gereó, Blasius Zekely, Balthasar Halaz, Paulus literatus Varadj, Stephanus Buda, Stephanus Bartha, Stephanus Teorpeny, Joannes Mojs, Stephanus Nagy.

Numerus D. Relictarum nobilium eiusdem Comitatus :

Relicta Christophori Kerez turi, r.* Andreae Rhadak, r. Michaelis Vajda de Nema, r. Caspar Modra ibidem, r. Alberti de Gyrott, r. Balthasar Horvath, r. Pauli Balogh, r. Joannis Possa, r. Valentini Zalaj, r. Stephani Vajuodae Moldauiensis, r. Petri Makzyn.

Relicta nobilium unius sessionis Deesiensis :

Relicta Nicolaj Serieny, r.* Michaelis Moys, r. Joannis Vajda, r. Jacobi Begezj de Retteg, r. Gasparis literati ibidem, r. Pauli Kozardj ibidem, r. Stephani Varalliaj, r. Francisci Vas de Gerlah.

(Eredeti je az Országos Levéltár kancelláriai osztályában No. 336. Tom. II. Pag: 999—1003 ; félhasábon.

A kötet címe: Actorum particular. Acta ad praescriptum Nri. 2297. 1776. ex Archivo Consilij Aulae Bellici die 16. Decembris 1782 recepta.)

Közli: Gyórfy István.

* relictá.

Doboka megye 1600. évi lustrája.

Numerus equitum dominorum nobilium ex comitatu Dobocensi de bonis et in persona.

Vas Ferencz, Farkas Miklós, Belleő György, Cseffey István, Banffi Ferencz, Banffi Bálint, Gyulaj Ferencz, Veseliini Gáspár, Toteori Balázs, Dobokaj Ferencz feő szolga biró; Dobokaj Mihály, Kántor Miklós, Dobokaj István árvái, Tholdalagi Ferenczné, Sombori Márton, Levai Nagi Ferencz, Menyhart Gerő, Dobai György, Kamoti Balázs, Földvári György, Tholdi István, Kozárvári Gergely, Czereni Mártonné, Kisebbik Czereni Ferencz, Czereni Gergelyné, Nagyobbik Czereni Ferencz, Teki István, Teki Györgyné, Czirini Gábor, Czirini Gáspár, Czirini Farkas, Jankafi Gáspár, Pistassi Boldizsár, Kereszturi Tamás, Kereszturi Kristóf, Giulai András, Ommani János, Basti Jánosné, Pistesi János vicispán; Vajda István, Somaj Gergely feő szolgabiró.

Beszterceyek, Ziek, Lona.

Nagymihali Kristóf, Tóth Mihály, Sombori István, Olozvardi Vitalius, Eordeogh Ferencz, Kemeny János, Zakarias Boldizsár, Sándor György, Matsikasi Bálint, Lypot János, Ziluasi Jánosné, Miskoci Lukács, Sombori László, Bornemisza István, Sombori Lászlóné, Gaspar diák, Horváth Bálint, Nagy Péter, Boier János, Galaci Tamás, Nagyobbik Galaci István, Kisebbik Galaci István, Zigethi Mihály, Galaci Gergely, Centhi Gergely Várad János, Fejervari Ambrus, Zambo Péter, Zambo Mihály, Zambo István, Zigeti Zabó Mihály, Vas Demeter, Ujrakasi Mártonné, Orbaj Miklós, Fejerdi Boldizsár, Fejerdi Farkas, Zemere János, Horvat Lőrincz, Posa Zsigmond, Nagyobbik Badoki János, Bojti Péter, Thomori Miklós, Olah Boldizsár, Farkas diák, Dersej Dobokaj Ferencz, Komjati Mihály, Dobokai Nagy János, Zermisi (?) Máté, Giroti Bálint, Nemaj Gergely, Kabos Pál, Raboci János, Mikaj András, Zentmartoni Ferencz. István Deák Balajti, Valazuti Zilvasi János, Zekelj Gergely, Giarmati Pál, Zabó András, Czerini Mihályné, Gal János, Nagy János, Zekelj János kepe, Bocziardi Boldizsár, Dobokai Nagi Gáspár, Miklós deák, Nagi Miklós, Gioci János, Galaci Farkas, Dobokaj János, Kornis György, Puturaczj Gergely, Vaida János, Vaida Márton, Kamunci János, Balogh János, Vajda Ferenc, Maroczi Ferencz, Dobokai Szekely István, Istrigi (?) György, Kereszturi István, Eordogh János, Balogh János.

Pedites nobiles.

Tholvaj Bálint, Zabó György, Sipos Mihály, Babai Mihály, Babai István, Lázár István, Zentivanni Mihály deák, Teoreok Jakab, Borbelj János, Domokos János, Gal János, Thordaj Ferencz, Csepegej Szekely István, Csepegej Szekely Ferencz, Kis Szekely István, Cze-

pegej Horváth Gergely, Imreh Ferenc, Fodorházi Gáspár, Sándor András, Badoki Gergely, Badoki Benedek, Mattias János, Mattias Máté, Badoki Gáspár, Nemes Pál, Nagi János, Balasi Gáspár, Huzar Andras, Giroti István, Zabó János, Kovacj Mihály, Nagy Imre, Nikaj János, Nikaj György, Henfes Ferencz, Borbély János, Adorján Boldizsár, Kotaj János, Zabó Márton, Varaguit (?) György, Kovaczi Márton, Miklos Deák, Bobaj Bálint, János, Nagy Bálint, Nagyobbik Nagi István, Dul Gáspár, Frank Antal, Mori Márton, Makaj István, Giorgi Deák Bálint, Nagi János, Horvát Pál, Demjén Péter, Soos Ferenc, Zabo Péter Panczelcsehi, Karaznaj Borsaj, Nagi György, Dul János, Thordai Nagy Ferencz Gorboj.

(Eredetije az országos levéltár kancelláriai osztályában No. 336. Tom : II. Pag. 1015—1021; félhasábon A kötet czíme: Actorum particular. Acta ad praescriptum Nri. 2297—1776. ex Archivo Consilij Aulae Bellici die 16 Decembris 1782 recepta.)

Közli: Gyórfy István.

Tóth Kálmán, a költő származása.

Ma már az átöröklés tanát tagadni Ribot munkája után¹ legalább is hiábavaló. Mert kétségtelen dolog, hogy szüleinktől, ha nem is a teljes jellemet — ami megint képtelenség volna — de hajlamokat öröklünk, a melyek az akkori világfelfogás, környezet stb. hatása alatt jellemmé fejlődve, talán épen homlokegyenest ellenkezni fog első látszatra őseitől.

De a figyelmes vizsgáló okvetlen felfedezi, hogy csak átalakultak a különböző hatások alatt, de van egy közös találkozási pontjuk, ami az összetartozást jelenti.

Az átöröklésnek e tagadhatatlan törvényeinek ilyen módon való alkalmazása aztán igazán segédeszköze az irodalomtörténet-íróknak és ezen az alapon érthető az életrajz keretében a család őseivel való foglalkozás. Mert a kutatás így a minő érdekes, ép oly tanulságos; csakhogy oly dologra van szükségünk, ami nem mindig áll rendelkezésünkre: elég adatra.

Próbáljuk meg összegyűjteni a Tóth Kálmán családjára vonatkozó adatokat.

Ez adatok feljegyzéseire azonban a XVIII. s a XIX. században mitsem adtak s ennek a felfogásnak hódolt Tóth Kálmán is, amidőn nem törődött őseivel. Épen az ő korában, a XIX. század első felében a demokratizmus hatása alatt mindent lomtárba valónak bélyegeztek, a mi a nemesség multjára vonatkozott,² s így mivel csak a nemességnek voltak hiteles feljegyzései, az életrajzírók sem tárgyalták az írók családját.

¹ Lelki átöröklés. Bp. 1896.

² Bárczay Oszkár: A heráldika kézikönyve. Bp. 1897. Előszó.

De a demokrácia hívei nem vették észre, hogy ez a családfele kutatás nem egyszerű hiúság kielégítése, a minthogy mi sem veszszük annak, hanem csupán az átöröklés természeti törvényének segítségül hívása egy némely vitás, vagy homályos pont megfektetésénél.

Maga a Tóth család azonban ebben a tekintetben nagyon is demokrata érzelmű volt, s Tóth Béla is, a kinek pedig figyelmes sok aprólékos dologra kiterjedt, ezt csupán a hiúság legyeztetésének tartotta s egypár ötletszerű megjegyzésen kívül mit sem hagyott hátra.

De mégis elég arra, hogy kiinduló ponttul szolgálhasson.

Az ország különböző részén számos Tóth család van, a kik különböző helyről és törzsből származtak. Ezek között tehát eligazodni rendkívül nehéz, annál is inkább, mivel még az egy törzshöz tartozó családok is más és más előnevet vettek fel, hogy ezáltal magukat más ágaktól megkülönböztethessék. És ez az előnévfelvétel önkényes volt, mivel a nemességet egészen a XVIII. századig előnév nélkül adományozták. Ha előfordul egyben, másban a *de* prépozícióval kifejezett helynév, az csupán más, hasonló nevű egyéntől való megkülönböztetés miatt történt.³

Igy új előnév felvételével a rokon családok és más ágaknak tűnhettek fel s ez is segítette a sokféle Tóth familát még számossabbá tenni. De azért, mint mégis legcélszerűbb úton, induljunk el az előnév vezetésével.

Feljegyzések nem tartották fenn, de Tóth Béla annyit említett, hogy nem tudja ugyan biztosan a hovatartozandóságot, de úgy hallotta, hogy előnevük: *jáki*; eredetük azonban biztos: vasmegyeiek.⁴

Nagy Iván ugyan Magyarország családai című könyvében nem említi jáki Tóth családot; ez azonban csak azt bizonyítja, hogy Nagy Iván — mivel senki sem figyelmeztette reá — nem kutatott utána.

Tóth Béla Mende-Mondák című művében felemlíti Tóth Kálmán 1861-ben írott versének kommentárjaként a pártütő Hédervári Kont Tóth Istvánt, akit Vajdafi, igazi nevén Lackfi macsói bán feladott a királynak. Időmultával azonban a pártütő Hédervári Kont Tóth Istvánból a szájhagyomány nemzeti hőst csinált, s ezt a Kontot magasztalja Tóth Kálmán is *Ki volt nagyobb* című versében, a midőn előszámlálja a nemzet nagyjait, de nem tudja megmondani: ki volt nagyobb? E költemény egy helyén, midőn erről a Kont Istvánról beszél, így magyarázza meg, hogy melyik Kontot érti: „Hédervári öregapám valamelyik öregapja.“ Ezt a részt nem értették meg egészen addig, amíg Szász Károly meg nem magya-

³ Bárczay id. műve 419—423.

⁴ Tóth Béla szóbeli adata. 1904.

rázta azzal, hogy a költő magát Kont Istvántól származtatja. „Szász Károly ezt a magyarázatot nyilván a köllőtől kapta,“ — teszi hozzá Tóth Béla — majd így folytatja: „Családunknak valóban apáról fiura származó hagyománya, hogy mi a Hédervári Kont Tóth István ivadékai vagyunk. Én azt hiszem, hogy ez pusztá mende-monda, bár sohasem tartottam érdemesnek, hogy alaposan kutassam a dolgot. Az az egy bizonyos, hogy vasmegyei eredetűek vagyunk. Czimerünk kerek pajzsában egy balfelől felhők közül kinyuló férfikéz három galambnak hint magot; az Anjou koronán gólya tart szájában zöld ágat. Azonkívül hogy én vagyok családunk utolsó férfi ivadéka, nem tudok egyebet.⁵

Tehát ha az előnév nem vezetett eredményre, induljunk el azon a nyomon, hogy vasmegyeiek.

Nagy Iván a Tóth családok között említ egyet felső-óri előnévvel, azzal a megjegyzéssel, hogy az Vasmegye adományos családainak egyike, mely a Zámbó családból vált ki.

Erről pedig az áll, hogy Vasmegyében a Pinkava patak mellett fekvő Felső- és Alsó-Ör helység birtokosai már Béla, István és László királyok idejében — akik alatt kétségkívül IV. Béla, V. István és IV. vagy Kun László királyainkat kell értenünk — Németújvár és Borostyánkő várak között mint örök szolgáltak és különféle szabadságot élveztek. I. Károly pedig a királyi nemes szolgák közé emelte és felső-óri Péter fia, Miklós ispán alá helyezte őket.

A latin oklevél szerint ezeknek utódai a felső-óri nemes birtokosok, akik a XVI. század végén leszármazás és beházasodás útján 65 különnemű családra o-zoltak. 1582. febr. 18. Rudolf királytól új adomány levelet nyertek, a mely sorra veszi mind a 65 családot és azok között a harminczadik helyen említi a Jáky és az ötvennyolczadik helyen a Tóth családokat.⁶

Ezt az adománylevelet 1611. febr. 16-án II. Mátyás is megerősítette. Ez oklevelek szerint úgy a Jaák, mint a Thót család honos volt Vasmegyében.⁷

Tehát ezek által némileg tisztázódik a kérdés.

A kiváltságot egy egész rend nyeri, amelynek utódai a felső-óri nemes birtokosok; ezeknek adománylevelét többször megújítják királyaink.

Czimeres nemeslevelük azonban Róbert Károly idejénél későbbi, mivel ő, mint a vitézi torna behozója először ad czimereket,⁸

⁵ Tóth Béla: Mende-Mondák. I. kiad. 40—41. l.

⁶ Nagy Iván: Magyarország családai. Pest. 1865. XII. k.

⁷ Magyarország vármegyei és városai. Vasvármegye. 1898.

⁸ Bárczay 30. l.

s ez pedig nem járt a királyi nemes szolgálattal, a mely rend inkább előnyeit, mint dicsőségét élvezte a nemességnek.

Ezek utódai 1582. febr. 18-án kelt, Rudolf királytól adományozott oklevelen már felsőöri nemes birtokosoknak neveztetnek s az az új adománylevelél felsorolja e 54 birtokos családot.⁹

Ez oklevél nem oldja meg azonban a czímerkérdést, mivel ezek a már régóta nemességet élvező birtokosok időközben, kit ahogyan űzött hiúsága, czímert vett fel. Azért lehet, hogy ezeknek a 65, egy nemes adománylevelet élvező ágak czimerei mások.¹⁰

A mint láttuk tehát, ez a felsőöri Zámbo családból származott 65 család egy nemeslevelet kap, megnevezvén a családokat vezetőik nevén.

Ezek aztán elszaporodva előzönlötték Vasmegeye helyeit és amint láttuk részint megkülönböztetésül, részint szokásból, hiúságuk kielégítése végett önkényesen előneveket vettek fel.

Tehát az a Nagy Iván könyvében említett felsőöri Tóth család csak feltevésezen alapul, minthogy mind a 65 család egy azon helyről veszi eredetét; hogy akkor a Tóth család még Felsőörön lakott-e vagy sem — bizonytalan, mivel elszéledésre enged következtetni az a körülmény, hogy sok családot helyek után nevez az okirat. Már pedig az akkor tényleges odavalóságot jelentett.

Különbben is erről a felsőöri Tóth családról Nagy Iván könyve sem tud semmit. Bizonyára ez az eredetileg felsőöri Tóth család, vagy annak egyik ága letelepedve az Őrséghez közel levő Jákon, vagy ott birtokot szerezve, írta előnevét jákinak.

Nehéz kérdés volna azonban eldönteni — hacsak egyszerűen mi is nem akarjuk pusztá mende-mondának tartani, — hogy mi igaz van a Hédervári Kont Tóth István rokonságának hiedelmében; az azonban való, hogy Hédervára is Vasmegeyében van, közel az Őrséghez.

Annyi tehát világos, hogy régi nemesi családból eredtek, amelynek életét elkísértük a XVII. század elejéig; de nem találtunk közöttük megnevezve egyes egyéneket. Már pedig reánk nézve nem annyira a nemesség beigazolása a fontos, hanem az ősök jelleme.

Igy leszármazási táblánk a mi céljainkra tehát annyira csonka, hogy csak egyet ismerünk közülök: az 1788-dik évben Győrött született Tóth Györgyöt, a költő apját.

A többinek még nevét sem tudjuk, nem hogy jellemüket, vagy jellemükre következtetni engedő cselekedetüket ismernők.

Tehát felállított tételünk, hogy ősei jellemének és gondolkodásának segélyével olyan világitásba helyezük a szóban forgó személyt, hogy ahhoz hozzáadva kora gondolkodását és saját kör-

⁹ U. o. 419. 1.

¹⁰ J. Siebmacher's Grosses u. allgemeine Wappenbuch. Nürnberg 1894.

nyezetének hatását, ezekből, mintegy közös eredőkből az ő cselekedeteinek szükségszerűségét meghatározzuk — jelen alkalommal nem vezethetne eredményhez.¹

Igy meg kell elégednünk azzal az összefoglalással, hogy az a család, a melyből Tóth Kálmán, a költő származott, a felsőöri Zámbo családból vált ki, a mely család már az Árpádok alatt különféle szabadalmakat élvezett. Róbert Károly királyi nemes szolgák sorába emelte őket; 1582-ben kelt szabadságlevél pedig névleg is megemlíti a Tóth családot, mint a Zámbo családból kivált ágat. Ezek a kivált ágak aztán a kor szokása szerint egymástól való megkülönböztetésből előneveket vettek fel s így vált ki a jáki Tóth család, a mely családnak egyéneiről azonban, kivéve Tóth Györgyöt, a költő apját, mitsem tudunk.

Gazdag Lajos.

Torda vármegye lustrája 1670-ből.

I. közlemény.

Lustratio dominorum, magnatum et nobilium comitatus Thordensis, die 9 mensis May 1670, in praesentia spectabilis ac generosi domini Michaelis Teleki de Szék, illustrissimi ac celsissimi domini principis Transsylvaniae etc. consilarii intimi ac comitatuum Thordensis et Maramarosensis comitis supremi, ut et arcis et praesidii districtusque Kővariensis capitanei supremi ad possessionem Bogath peracta.

Főispán Haller János uram		Köpeczi Mihály viceispán.	
ő nga eq. —		Hegyesi András főbíró . . . eq. 1	
Főispán Teleki Mihály		Fekete Ferencz uram 1	
uram ő nga " —		Zódi Demeter " 1	
Kemény Simon uram ő nga " 34		Görögh Miklós " 1	
Csáki Istvánné asszonyom		Kováts Dávid " 1	
ő nga " 9		Kölczei István " 1	
Bánffy Kristóf uram " —		Szindi János " 1	
Gillány Gergely uram 12		Pokai Miklós " 1	
Sarpataki Márton " 3		Székely Sámuel " 1	
Bodoni György " 3		Egyedi István " 1	
Gyerőffi György " 7		Safar János " 1	
Toldalagi János " 6		Székely István " 1	
Balintith Zsigmond uram " 3		Philep Péter " 1	
Also János " " 3		Berzenczei Miklós 1	

¹ Ribot: A lelki átöröklés. Bp. 1896. Ez a módszer különben is sok utánjárás kíván, mivel valóban igaz Ribotnak az az észrevétele, hogy a családok eddig szokásos módon megírt története, mivel csak az apai ágat veszik figyelembe, inkább a névnek, mintsem a vérnek története.

Berzenczei Márton eq. 1	Rácz András Ideczpataki
Kádár István " 1	eq. 1 szolga
Sárpataki István " 1	Tekerő János eq. — szolgabíró
Kováts István notarius.	Nagy Gergely eq. 1
Eölyvesy Daniel uram .. " 1	Borbély Zsigmond eq — szolga
Szuczáki Ferencz uram .. " 1	Kore György .. " — "
Rácz András uram eq. 1 szolga	Nagy János eq. 1
Borsai Pál eq. 1	Farkas István eq. — szolga
Kertész András eq. — szolga	Gondos István eq. 1
Császár Ferencz kővári porkoláb	Csontos István " 1
Nagy István eq. — szolga	Pálfi István " 1
Bonyhai István " — "	Borbély Ferencz eq. — szolga
Levai János eq. 1	Nagy Boldizsár Péterlaki
Tisza István " 1	eq. — szolga
Safar Miklós " 1	Nagy Miklós eq. 1
Gyarmaty Miklós " 1	Nagy Boldizsár Szen-iváni " 1
Bencze György " 1	Szabo Mihály, Pinári .. " 1
Szabo Daniel " 1	Szász János .. eq. — szolga
Csiszár Gergely .. — szolga	Dudás István " — "
Csapi Zsigmond .. — "	Gondos Mihály " — "
Nagy István, csinádi .. eq. 1	Sarosi Mihály eq. — szolgabíró
Almasi Zsigmond.	Bosodi Miklós eq. 1
Siny Péter .. eq. 1 szolgabíró	Rabák Péter " 1
Szilágy János " 1 " "	Szabó András eq. — szolga
Szabó Bálint eq. 1	Szabo Mihály Sz.-iváni
Szöcz Mihály eq. — gyalog	eq. — szolga
Trombitas Péter eq. 1	Lőrinczi Gergely eq. 1
Vári István " 1	Kerekes Mihály " 1
Vita Péter eq. 1 szolgabíró	Sipos János " 1
Veczi András eq. 1 szolga	Mera János " 1
Simon János, véczy " 1 " "	Mera Tamás " 1
Szabo Gáspár .. " 1 " "	Jarai Mihály " 1
Simon János, pókai eq. 1	Lázár András " 1
Lakatos István .. eq. 1 szolga	Szatmari Mihály " —
Kováts János eq. 1	Marosszékbe ment.
Erdély István " 1	Imreh Miklós eq. 1 szolga
Rácz Péter " 1	Kis Kenyeres György " — gyalog
Rácz Tamás " 1	Nagy Kenyeres György .. eq. 1
Posgai István " 1	Kenyeres Miklós " 1
Bornemisza István eq. 1 debilis	Tamásj Márton " 1
Halász István .. " 1 szolga	Kerestely Péter " 1
Rácz István eq. 1	Nagy András " 1
Nemes Triff " 1	Nagy István " 1
Nemes Demeter " 1	Véczi Kováts István " 1

Istvanffi Mihály eq. — szolgabíró	Balogh László eq. 1
Bőte István „ — szolgálta	Lőrincz Deák „ 1
Fejér János eq. — szolgabíró	Kenyeres Mihály „ 1
Fejer András eq. 1	Szilágy János „ 1
Feier Gergely „ 1	Flore Luka eq. 1 gyalog
Szokoly Péter „ 1	János Deák geryneszegi eq. 1 sz.
Szokoly Demeter „ 1	Maté Boldizsár eq. 1
Bogathi Márton „ 1	Dán Pál „ 1
David Deák eq. — szolgabíró	Demien Mihály „ 1
Koncza Demeter eq. 1	Csizmadia István „ 1
Baczoni András „ 1	Flore Mihály „ 1
Tavaszi György „ 1	Dombrava Prekup „ 1
Székely Márton „ 1	Nagy János „ 1
Kis György „ 1	Irsai Gábor „ 1
Illjés Márton „ 1	Bonyhai Zsigmond „ 1
Szatmari István „ 1	Szabo Kristóf eq. 1 szolgálta
Truczta Gábor „ 1	Teleki Jánosné asszonyom eq. 1
Truczta Demeter „ 1	Jarai Istvánné „ 1
Hagymás János eq. — igen szegény	Közli: ifj. Biás István.

Följegyzések a Sárdi családról.

Nagy Iván Magyarország Nevezetesebb Családai X. kötetében (53 l.) két Sárdi családról írván, megemlíti, hogy egyikből Sárdi István 1794-ben a tordai és aranyosi unitárius egyházkörben esperes-helyettes, Sámuel¹ pedig 1836-ban árkosi unitárius pap volt.

Ezeknek a Sárdiaknak egy 1737-ben Utrechtben nyomtatott Károli-biblia végén egy századnál hosszabb időről családi följegyzéseik maradtak. Az első bejegyzések éppen a Nagy Iván által említett két családtagtól származnak, amennyiben 1765-től 1783-ig István, azután 1831-ig Sámuel kézírását látjuk a biblia végéhez kötött leveleken, míg a további jegyzetek három más, különböző kéztől erednek. A biblia jelenleg Kolozsvárt, Sárdi Lőrincz unitárius státuspénztári ellenőr tulajdonában van. A följegyzéseket belőle az áttekinthetőségért időrendben közöljük.

*

Pro memoria.

Anno 1765. 25-a X-bris estve tíz órakor születik első szülött leányunk Klára Ádámoson, kit is, mint nálunk igen rövid ideig letett drága depositumát a' Teremtő Isten visszakért és magához vett anno 1770. 26-ta Márti, estvéli tíz órakor ugyan Ádámoson és fekszik a temető mezőnek délfelől való résziben. Áldott légyen az Urnak neve!

¹ Szerinte esperesi segéd.

Anno 1767. 28-a 8-bris születik *Sámuel* fiunk ugyan Ádámoson. Ez holt meg Toroczkó Sz. Györgyön anno 1776. 30 juli és fekszik a parochialis kertben, dél felől.²

Anno 1770. 5-a maji hajnalban születik második leányunk, kit is nényje neve szerént nevezünk *Klárának*, Ádámoson.

(Későbbi betoldás, ceruzával írva: 1759-től 64-ig bágyoni mester volt Sárdi István. 1793-ba esperes.)

Anno 1772. 25-a máji születik második fiunk T. Sz. Györgyön, kit hittünk *Györgynek* és egy hétig élvén meghal és nyugszik a cinteremben néhai tiszteletes Koncz Boldizsár uram lábánál.

Anno 1775. die 19-a máji születik harmadik fiunk Toroczkó-Sz. Györgyön, kinek neve *József*. Keresztelte meg tiszteletes Kozma Mihály uram 21. junii Kereszt attya mlgs Toroczkai Mihály ur, kereszt anyyai: Mlgs Toroczkai Ferenczné asszony és M. Toroczkai Krisztina kisasszony.

Anno 1778. új esztendő első éjszakáján reggeli 5 óra tájban születik negyedik fiunk T. Sz. Györgyön, kit nevezünk *Istvánnak*. Kereszt anyyai: Mlgs Toroczkai Ferenczné asszonyom két kisasszonyival: Ágnes és Bethával.

Anno 1783. 23. febr. születik ötödik fiunk *Sámuel* T. Sz. Györgyön. Keresztanyyai: Mlgs Toroczkai Ferenczné asszonyom, a kisasszony: Toroczkai Betha és Bartha Miklósné.

(Későbbi betoldás színes tintával írva: Fennirtaknak apjok Sárdi István tordai pap lett 1791-ben april. 11. beköszöntött 17-én, temetése volt 1795. január 28-án.)³

Én Sárdi *Sámuel* születtem 1783 ban. Sok viszontagságaim után a laborfalvi unitária szent ecclesiába rendeltetvén papi szent hivatalra az 1815-dik esztendőben, ott (a sors mostohaságánál fogva elébb házassági életre nem lephetvén) 33 esztendőskoromban feleségül vettem Bagolly Juliánnát, székely huszár Bagolly Péter leányát az 1816-dik esztendőben julius 23 dikán, kitől is

1817-ben augusztus 7-dikén született Donatus napján első szülött fiam *István*, kinek kereszt anyja volt tekintetes Gyujtó Elekné

² *Sirjelirata*: E sirban aluszik Sárdi Kús Sámuel
A kit ömagához vett az Emmanuel
Esztendőt ő még csak kilentzet tölt vala
1776 ba hogy meghala.
Várta már Jéussát itt ez a drága kints
S Jéussánál drágább kintse mert neki sints

³ *A tordai temet"ben levő sírkövének felirata*:
Hoc jacet sub tumulo reverendus
ac doct. D. Stephanus Sárdi, ven.
Eccl. Unit. O-Tord. V. D. miníster et
archidiaconus aetat. 58. cum filio
tog. Stephano Sárdi aetat 17. 1795.

Mindkét felirat Sárdi István úr szives közlése.

Szentiványi Juliánna asszony, de ezen kedves ajándékát a szabados uralkodású Isten 1818-ban januárius 18-dikán vissza vette. Kinek ártatlan teste nyugszik a laborfalvi temető déli résziben, lelke pedig vigadoz az ártatlanok angyali seregében.

Anno 1818 X-ber 12 dikére virradólag születik *Juliánna* leányom, ugyan Laborfalván. Az Ur virágoztassa tiszta étellel s boldog napokkal! (A lap szélén későbbi megjegyzés: meghalt 1902. ápril. 6.)

1822-tőben mártius 13-dikán hajnalban Árkoson születik 2-dik fiam *József*. Az Ur tegye nevedővé a jó erkölcsökben, tudományban s légyen áldott.

1825-ben mártius 27-dikén estvéli 10 óratájban születik 3-dik fiam *Sámuel*. Ki rövid pályáját az 1826-dik esztendőben februarius 27-dikén bévégezvén s édes anyja is: Bagolly Juliánna ugyanazon esztendő augusztussa 28-dikán az örök nyugalomba követvén, egy sirban várják az árkosi várkastélyban a templom megett észak felől a boldog feltámadást. Nyugodjanak csendesen az felejtethetlen kedves porok!

1827-ben újabb házassági szövetségre léptem február 27-dikén Árkosi Péter Borbárával. Ettől ugyanazon esztendő 9-ber 3-dikán hajnalban születik *Imre* fiam, ki is édes anyjának egy szekérről lett leesése miatt szintén, mint abortio igen gyenge testtel születvén mindenek halálát jövendőlték, azonban az isteni kegyelem étellel szeretvén, megügyesedve még eddig él. Az Ur légyen oltalma!

1831-ben X-ber 18-dikára virradólag születik 5-dik fiam Sámuel, ki ezen a néven 2-dik. Légyen az Ur előtt olyan, mint vala Sámuel Izraälben!

Az 1833-dik esztendőben september 20-dikán délutáni 4 óra tájban születik 2-dik leányom, kinek *Justina* nevet adtunk; legyen fedhetetlen erkölcsű s az élet Ura szeresse boldog napokkal. (Későbbi irással megjegyezve: † Bukarestben 1885-en.)

Lőrincz született (később betoldva: Torockón) 1839-be december 8-án. Kereszteltetett január 6-án 1840-be. K. Anya: Incze József és neje: Aradi Mária. Bába: Csizsár Karolin.

Sárdi Imre és Szász Eszter gyermekei: *Gyula* született 1853-ba január 19-én, kereszteltetett július 19-én. K. A. Anya tekint'es Gál Miklós ur és neje Fodor Druzsianna. Bába: Szabó Zsuzsa.

Klára született augusztus 22-én 1864-be. Kereszteltetett december 26-án. K. A. Anya: Gál György s neje: Fejér Krisztina, Létai Sándor neje: Nagy Karolin. Bába: Szabó Zsuzsa. E kedves leányunk megholt 1870-ben augusztus 31-én. 6 évet élt — nyugodjanak a felejtethetlen, ártatlan jó gyermek porai.

István született (később betoldva: Toroczkón) 1843-ba február 14-én. Kereszteltetett martius 1-én. K. Anya T. Sebes Pál ur s neje: Vajda Zsuzsánna.

Újabb irással írva a következő: *Samu* született 1871. augusztus

19-én. Kereszteltetett október 31-én. K. A. A. Kovácsi Mózes és Finta Anna. Bába: Szabó Zsuzsa.

Klára született 1873. november 16-án. Kereszteltett december 26-án. K. A. A. Szász Farkas és Pálfi Biri. Bába: Kromesné.

Anna született 1875. december 31-én. K. A. A. Gál Lajos és Barla Teréz. Bába: Kromesné. Közli: **Bodoczi Sándor.**

SZAKIRODALOM.

Czímeres nemeslevelek jegyzéke. A m. kir. orsz. levéltárnak az 1886—1907. években bemutatott —. Összeállította és közrebocsátja: *Horváth Sándor.* (Budapest, 1908. 8°. 60. l.)

Örömmel üdvözlünk minden törekvést, mely a magyar nemesség történetének forrásaihoz vezet. Kétséget nem szenved, hogy ezen a téren leggazdagabb forrásunk a m. kir. országos levéltár. Minden habozás nélkül hozzátehetjük azonban, hogy a mennyire gazdag, ép oly mértékben rejtett is. Arról a mérhetetlen gazdag anyagról csak két sovány katalógus (Illésy—Pettkó és Tagányi) révén alkothatunk magunknak fogalmat. Az egyik katalógus társszerkesztője megkísérelte, hogy e nyomasztó hiányon némiképp segítsen és a „Nagy Iván“ című folyóirat hasábjain megkezdte a királyi könyvekben lévő címerleírások közlését, de fájdalom, a folyóirattal együtt e közlemények is megszűntek.

A m. kir. országos levéltár 1875. márcz. 1-én kezdte meg működését; 33 évi munkásság eredményeképen most kapjuk a harmadik katalógust. Ezt sem az ő jóvoltából, hanem tisztviselőinek külön, privát buzgalmából.

Legújabb katalógusunk 618 ármális szerző nevét, az adományozás keltét és az orsz. lev. kezelési számát foglalja magában. A címerszerzők és társszerzők neve szoros betürendbe van foglalva és így a jegyzék kezelése igen könnyű. Legnagyobb érdeme, hogy olyan ármálisokról ad számot, melyeknek eredetije magánosok birtokában van, tehát azok megismerése, de még csak az azokról való egyszerű tudomásvétel is igen nehéz.

Ára 3 korona; kapható Pfeiffer Nándor könyvkereskedőnél (Budapest, Kossuth Lajos utca) és Gulich Rezsőnél, az Orsz. Levéltár gépirójánál (Budapest, I. Vár, Orsz. Levéltár.)

ADATTÁR.

1.

Azok a kereszturfalvi lakosok, akik Rudolf királynak hűséget esküdtek.

1603. febr. 20.

Kereszturfalváról az kik az császár ő fge hűsége mellé késébben esküttek meg ezek. A. 1603. 20 die Februarii.

Czioro István, Igen cigány ember de azért jámbor. Nagi István, Czioro János, Danka Márton, Bereczki András, Danka Pál, Zwlek György, Bereczki László.

Timafalviak ezek esküdtek:

Péterfi Mihály, Török Mihály.

Ezek az hütre nem esküdtek:

Nagi Mihály, Sebestien Márton, Kis Balázs, Bencze András, Kiss János, Barbelj Gergely, Berecki László (kihuzva!), Molvaj Bálint, Zúlek György (kihuzva!), Bozorad György.

(Eredetije Udvarhelymegye levéltárában.)

2.

Bethlen Gábor rendelete Udvarhelyszék tiszteinek arról, miszerint vizsgálják meg, hogy fenyédi Csörgő István törvényesen járt el, a mikor magát és örökségét lekötötte Sikei János deák nemes embernek, és ha az tűnik ki, hogy nem: az örökséget szolgáltatassák Ferencz Mihálynak és bátyjának kezébe, mint vérszerinti örökösöknek.

Palelese¹ pusztá mellett tábor 1614. nov. 5.

Gabriel Bethlen Dei gratia stb. Genorose, egregii, nobiles et agiles! fideles nobis sincere dilecti, salutem et favorem nostrum. Udvarhelyszéki Ferencz Mihály találá meg minket, alázatos könyörgése által, jelentvén, hogy ugyan Udvarhelyszékben Fenyéden égy Czergeo István nevű atyjafia lévén, kivel az anyja egy volt, magtalan vén ember, halála után minden javai, öröksége, marhája ötöt illetnék bátyjával együtt, mely ennek előtte való esztendőben magát egy Sikei János Deák nemes embernek elkötötte jószágával együtt ő ellenek. Hadgyuk azért és parancsoljuk serio, rebus tamen sic ut prefertur stantibus et se habentibus, hogy mindgyarást ez leve-lünk látván, kgték az dolgot törvény szerint elévéve, lássa meg, elköthette volna-e örökségét s magát ő ellenek avagy nem? és illeti-e ökök vagy nem; ha illeti és ő ellenek is nem köthette volna el: bocsássa kgték azt a megnevezett Ferencz Mihálynak bátyjával együtt kezében. Secus non facturi. Datum ex castris ad possessionem praedialem Palelese positus, die 5 mensis Novembris, anno Domini 1614.

Gabriel Bethlen mpa.

Czim: Generoso, Egregiis, Nobilibus et Agilibus Capitaneo, Judici Regio, Vice Judicibusque Regiis et Juratis Assessoribus sedis Siculicalibus Udvarhely etc. Fidelibus nobis sincere dilectis.

¹ Ma Paulis, Aradmegyében.

Kivül: 1614. FERIA 3 post festum Lucie Virginis praesentatae in facie Sedis Judiciariae.

I. (Inctus == in causam attractus) petit paria litterarum missilium et aliarum propositionalium.

J. Palossy
notarius Sedis.

(Eredetije Udvarhelymegye levéltárában.)

3.

Bethlen Gábor megparancsolja Kamuti Farkas udvarhelyszéki főkapitánynak, Ugron Pál alkapitánynak és szék tiszteinek, hogy küsmödi Biró Gergely veres darabant és Biró István udvari kék gyalog veresdarabant leveleket hirdessék ki és írják őket zászlók alá.

Gyulafejevárvár, 1623. jul 30.

Fidelibus nostris magnifico Wolffgango Kamuti etc. ac. Paulo Ugron etc. Supremo et Vice Capitaneis, judici Vice Judicibus Regiis Sedis Siculicalis Udvarhely, praesentium notitiam habituram, nobis sincere dilectis, salutem et gratiam nostram.

Küsmödön lakó veres drabantunk Biró Gergely és udvari kék gyalogunk Biró István nevű hűveink találának meg bennünköt, alázatos könyörgések által jelentvén, hogy az elmúlt ősszel Udvarhelyt létünkben veres darabant levelet adván nekik és azt a székre producálván, mind ez ideig is nem publicáltatott, sem pedig nevek nem volna felírva, noha ennek előtte is ezen dologrul kegyelmesen parancsoltunk volt hűségteknek. Rebus sic stantibus, hadgyuk és parancsoljuk is serio, hogy megmondott hűveink veres drabant leveleket publicálván, magokat is mindjára írja hűségtek az mi zászlónk alá. Secus non facturi. Praesentibus perlectis exhibenti reitutis. Datum in civitate nostra Alba Julia tricesima mensis Julii, anno domini millesimo sexcentesimo vigesimo tertio.

Gabriel m. p. (P H)

Stephanus Koóczoczy mpa.

Kivül, későbbi írással: 1623-béli parancsolatja néhai boldog emlékezetű Bethlen Gábor fejedelemnek Biró István levele iránt.

(Eredetije Udvarhelymegye levéltárában.)

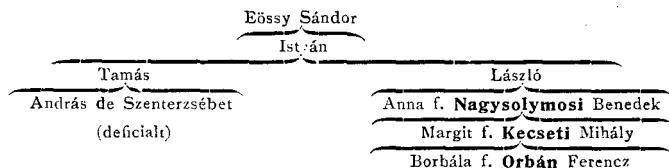
4.

Genealogiai feljegyzés az Eössi családról 1624-ből.

Eösi Tamás és Eösi László egyek voltak. Eösi Tamás fia volt Eösi András, ki birta az örökséget, ki deficiált; Eösi László leánya volt Nagy Solymosi Benedekné Eösi Anna asszony; Solymosi Benedekné Kalára (igy Anna helyett!) leánya Kecseti Mihályné

Margit asszony, Kecseti Mihályné leánya vagyok én, az actrix. (Orbán Ferenczné Kecseti Borbála.)

Jegyzet. E genealogiával Orbán Ferenczné bizonyos Péchy Simon kezén levő birtokokhoz való jogosultságát akarja bebizonyítani. E följegyzés és Nyujtódi János emlékirata alapján* az Eössyek következő leszármazását adhatjuk:

(Eredetije Udvarhely megye levéltárában.)

5.

Bethlen Gábor rendelete Udvarhelyszék tiszteinek, hogy Balássy Ferencznek a siklódi jobbágyaival való viszálykodását igazítsák el.

Kolozsvár, 1625. nov. 23.

Gabriel, Dei gratia stb. Generosi, Egregii ac Nobiles, Agiles Fideles Nobis dilecti, salutem et gratiam nostram. Nemzetes Balássy Ferencz hívünk alázatos könyörgése által adja értésünkre, hogy *siklódi* Udvarhelyszékben levő egynehány jobbágyi noha ezelőtt kibocsájtott commissariusaink recipiálták, de mindazáltal is magokat vakmerőségre vévén, semmit nem szolgáltanak. Hagyjuk annak okáért és parancsoljuk is serio ez levelünk látván, hogy e dolgot minden hátramaradás és fogyatkozás nélkül igaz törvény szerint meglátván, első szék napján el is igazítsa és a törvény őket convincálván, a megírt hívünknek adja kezébe mindjárt. Secus non facturi. Datum in civitate nostra Colosvár, die 23. Novembris Anno Domini 1625.

Gabriel mpa.

(Eredetije Udvarhely megye levéltárában.)

Közli: dr. Vass Miklós.

6.

I. Rákóczy György Bethlen Ferenczet meghívja a fejedelemsasszony két szolgáló leánya lakodalmára, Fogarasba.

Medgyes, 1635, jan. 8.

Georgius Rakoci Dei gratia etc. Generose fidelis nobis dilecte etc

Az Ur Istennek rendelése és az anyaszentegyháznak bevött

* Gen. Füz. IV. 101.

dicsiretes rendtartása szerint, fejedelem asszony szerelmes atyánkfiának háza népe közül két szolgáló leányokat *Hegymeghi Annát vitézlő Bálpataki János*, *Passai Ilonát* pedig *Vid László* jámbor szolgálók, magunk kglmetes jó tetszésünkből jedzettek volt el ennek előtte magoknak jövendő házasságbeli társaságra. Mely szolgáló leányok megadásának, menyegzői lakodalminak celebrálását rendeltük ez jövendő Februariusnak, egyiket 5. az másikat 7. napján egymás után fogarasi házunknál végben vitetni. Kglmedet azért intjük kglmesen, az megirt napokon és helyen személye szerint asszonyommal ő kglmével egyetemben jelen lenni el ne mulassa, hogy házunkban, udvarunkban nevedett szolgálók, szolgálóink tisztességes házasságoknak lakodalma annyinál tekintetesben eshessek; kit mi is kglmetek felől agnoscalhassunk kglmesen. Secus non facturus. Cui de caetero gratiose propense manemus. Datum in civitate nostra Medgyes, die 8. Januarii 1635.

G. Rakoci mpa.

Kivül: Generoso Francisco Bethlen de Keresd; superiori Aulae familiari nostro etc. Fideli nobis dilecto (Zárópecsét.)

(Eredetije a gr. Bethlen-féle keresdi levéltárban)

7.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

I. Rákóczy György Bethlen Ferenczet Haller Istvánné temetésére küldi.

Jakabfalva, 1635. jan. 31.

Georgius Rakoci Dei gratia etc. Generose fidelis nobis dilecte etc.

Az Haller István uram házas társának testének temetésére kglmedet rendelvén, parancsoljuk kegyelmesen, menjen el: Bethlen György uramnak mondja meg kglmed mind asszonyommal, leányával eljőjön Fogarasban az lakadalomra s kglmed is bokrostól jöjjön. Secus non facturi. Datum in possessione Jakabfalva, die 31. Januarii. Anno Dni 1635.

G. Rakoczi mpa.

Kivül: Generoso Francisco Bethlen de Bun, primari ordinis. Aulae familiari nostro etc. Fideli nobis dilecto. (Zárópecsét.)

(Eredetije a gr. Bethlenek keresdi levéltárban.)

8.

I. Rákóczy György Bethlen Ferenczet Kemény Boldizsárné leánya lakodalmára küldi egy kupával.

Gyulafejérvárott, 1637. máj. 3.

Georgius Rakoci Dei gratia etc. Generose fidelis nobis dilecte etc.

Kemény Boldizsárné asszonyom hivatván most közel való egy napra leánya eladásának lakodalmára, mivel magunk egyéb foglatosságunk miatt nem mehetünk, hűségedet rendeltük képünkben ott lenni, egy kupát küldvén ez levelünkkel kezéhez, kit felmutason. Azért kglmesen parancsoljuk hűségednek, menjen el Kemény Boldizsárné asszonyom leánya haza adásának lakodalmára, az rendelt napra órára és maga mellett iratott crendentionalis levelünket megadván Kemény János hívünknek, legyen ott képünkben s az kupát is nevünkkel az ő idejében mutassa fel. Secus non facturus. Datum Albae Juliae, die 3. Maji. Anno Domini 1637.

G. Rakoci mpa.

Kivül: Generoso Francisco Bethlen de Keöreösd, primario Aulae nostrae familiari etc. Fideli nobis dilecto. (Zárópecsét.)
(Eredetije a gr. Bethlenek keresdi levéltárában.)

9.

Rákóczy György Bethlen Ferenczet Cserényi János és Szentiványi Anna lakodalmára hívja Fejérvárra.

Fejérvártt, 1637. jun. 14.

Georgius Rakoci Dei gratia etc. Generose fidelis nobis dilecte etc.

Az Ur Istennek rendeléséből s mind az keresztény jó szokás szerént, ezelőtt való időkben jegyezvén el jövendőbeli házasságra fő bejárónk nemzetes és vitézljő Csjérni János, Szent Iványi Annát, fejedelem asszony szerelmes atyánkfiának, fővebbik leányát s mind penig nem idegenet, annak tisztességesen való haza adásának napját rendeltük az Ur Isten engedelméből, ez jövendő Szent Jakab havának nyolczadik napját, fejérvári házunknál celebráltatni. Kglmedet azért kglmesen intjük, az megirt napon és helyen reggel 8 órakor maga személye szerint asszonyommal együtt legyen jelen, hogy az megirt személyeknek menyegzői lakodalmok annál tekintetesben mehessen végben; kit mi is agnoscalhassunk kglmesen kglmed felől. Secus non facturiis. Cui in reliquo gratiose propensi manemus. Datum Albae Juliae, die 14 Junii. Anno Domini 1637.

G. Rakoci mpa.

P. S. Kglmed maga az lakodalom napja előtt harmad vagy negyed nappal okvetetlen itt legyen udvarunkban.

Kivül: Generoso Francisco Bethlen de Keöreösd, tabulae nostrae judicariae jurato assessorii nostri etc. Fideli nobis dilecto. (Zárópecsét.)

(Eredetije a gr. Bethlenek keresdi levéltárában.)

Közli: Dr. Lukinich Imre.

Haller György meghívja széki gr. Teleki Pált kövesdi ifj. Boér József és Haller Borbára lakodalmára.

Kolozsvár, 1728. szept. 13.

Méltóságos Gróf úr! Bizodalmas jóakaró uram!

Isten ő szent felsége akarattyaiból jegyezvén el magának örökös házasársul tekintetes nemzetes *kövesdi ifiabb Boér József*¹ úr ő kglme *Haller Borbára* kedves hajadon leányomat, kinek is haza adattatása napját jó uraim s kedves atyámfiak tetczéseiből (Isten életben s egészségben megtartván bennünket) rendeltem az mostan folyó esztendőben esendő Mindszent havának ötödik napjára kaplyoni pusztás házamnál meglenni.

Kérem azért az méltóságos urat, hogy a fenn megirt helyre és napra egy kis ebédre méltóságos asszonyval együtt megjelenni ne terheltelessék, hogy annyival is inkább az kglmetek jelenlétivel ezen fenn megirt alkalmatosság tisztességesebben mehessen végbe. Magam is ez iránt való jóakarattyaát meg igyekezem a méltóságos úrnak szolgálni. Melylyel az urat ajánlom Isten ő szent felsége oltalmában és maradok.

Méltóságos Gróf úrnak igaz köteles szolgája: *Haller György* mp. Claudiopoli, die 13 7-bris 1728.

Czím: Méltóságos Gróf úrnak széki Teleki Pál uramnak (titulus pleno cum honore et dignitate) bizodalmas, kedves, jó uramnak ő kglmének. Lóna.

(Eredetije széki gr. Teleki Lászlónak, a gyömrőinek az Erd. Nemz. Múzeumba letett levéltárában, Kolozsvárt.)

Közli: **Kelemen Lajos.**

¹ K. Boér József, ki 1728. jul. 12-ről keltezve nevét Huszárra változtatta s báróságot nyert.

Családtörténeti kérdezősködésekre csak előfizetőknek válaszolunk.

Tartalom: *Köblös Zoltán:* Adatok a borbereki Alvinczi család történetéhez. — *ifj. Biás István:* Gróf. Teleki Ádám tábornok családtörténeti feljegyzései. — *Dr. Lukinich Imre:* Adatok az erdélyi családok genealogiájához. — *—re:* Doby Antal. — *Győrffy István:* Belső Szolnok megye 1600. évi lustrája. — *Győrffy István:* Doboka megye 1600. évi lustrája. — *Gardag Lajos:* Tóth Kálmán, a költő származása. — *ifj. Biás István:* Torda vármegye lustrája 1670-ből. — *Bodoczi Sándor:* Följegyzések a Sárdi családról. — *Szakerodalom.* — *Adattár.*

Nyomatott Gámán J. örököse könyvnyomdájában Kolozsvárt.